

OBEC BAŠŤ

VĚDĚT VÍC.

LÉTO 2021

ZPRAVODAJ

Rekonstrukce areálu statku

Více na straně 2

REKONSTRUKCE areálu statku

V Bašti se dobře žije a lidé to vědí. Počet stálých obyvatel je za posledních patnáct let pětinásobný. Obec spokojeně roste a spolu s ní se musí přirozeně rozšiřovat také infrastruktura a služby. Proto jsme se před dvěma lety rozhodli odkoupit jako strategický pozemek areál bývalého statku. Nebáli jsme se roztáhnout ruce pořádně doširoka a vytvořit ambiciózní projekt v duchu 21. století, který myslí na všechny obyvatele obce a bude nám dobře sloužit mnoho dalších let.

Víte, co mají společného Stavovské divadlo, Nostický palác a statek v Bašti? Přeci architekta středoevropského významu Antonína Haffeneckera. Ano, uprostřed obce nám stojí skutečný poklad, ze kterého teď uděláme moderní prostor šetrný k přírodě a příjemný pro celodenní využití.

Technologicky chceme vybudovat veřejný prostor, který bude energeticky co nejméně náročný. Chceme využívat dešťovou vodu do poslední kapky, zavést systém šedé vody pro minimalizaci spotřeby té pitné a snížit nároky na čističku odpadních vod. Chybět nebude ani dostatek zeleně, která nám zajistí příjemný pobyt v parných letních dnech.

Celková plocha areálu s památkově chráněným objektem má rozlohu jako dvě poctivá fotbalová hřiště. Na tak velkém prostoru vybudujeme spádovou základní školu, postavíme bytový dům o celkovém počtu 18 až 25 bytů s podzemním garážovým stáním a také prostory pro komerční využití. V budově bývalé historické sýpky najde nové zázemí v podobě konferenčních prostor a malé galerie i Obecní úřad. Chybět nebude samozřejmě ani dostatečně velká zóna pro společné setkávání. Díky tomuto projektu vzniknou i nová pracovní místa a částečně i bytový fond, kterým Baští zatím nedisponuje.

Škola na prvním místě

Demografická křivka strmě stoupá a kapacita základní školy v Líbeznicích za chvíli stačit rozhodně nebude. Proto je naší naprostou prioritou otevřít 1. září 2023 pro pět set čtyři-

cet dětí novou školu. Baštické děti už nebudou muset dojíždět a naopak děti z Předboje u nás najdou bezpečné a příjemné zázemí. Aby se žáci v nové škole cítili co nejlépe, budou mít k dispozici sportovní halu a vlastní gastroprovoz, který svou kapacitu nabídne i Mateřské škole. Plánujeme také, že by v malém domku při Hlavní ulici mohla vzniknout obecní a školní knihovna. Vybudování základní školy je společným projektem obcí sdružených ve Svazku obcí Pod Beckovem. Na projekt proto budeme společně žádat o dotaci na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Dotační program nabízí dotaci až do výše 85 %

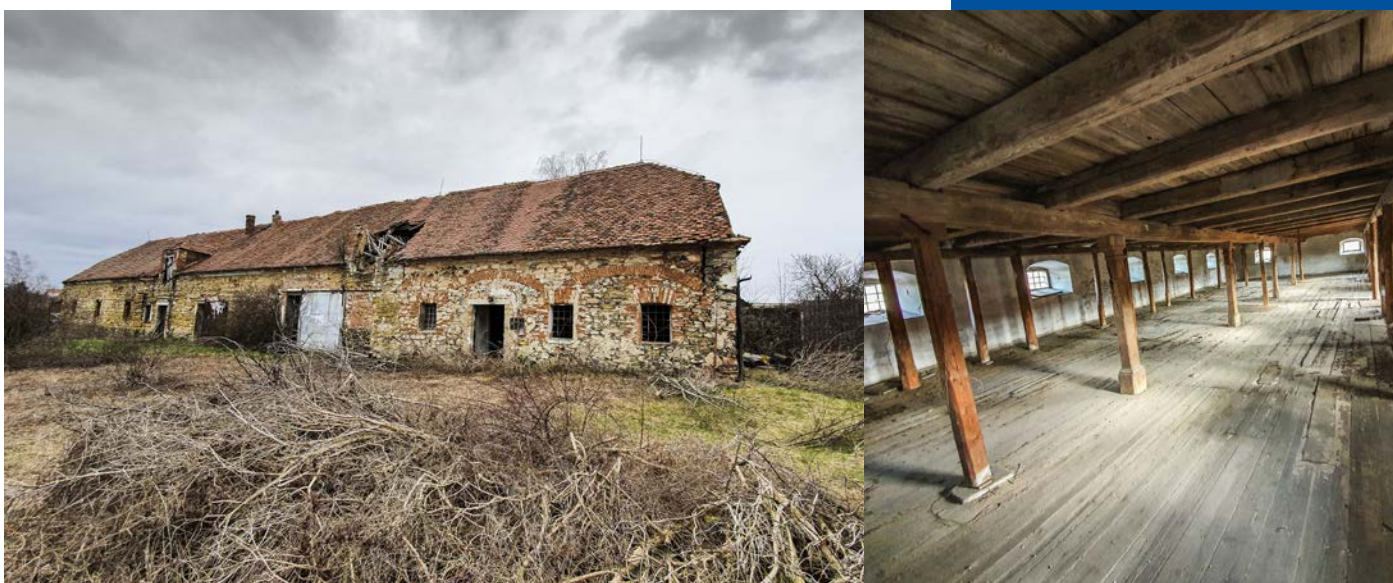
Kdo to zaplatí a jak dlouho to bude trvat

Naším cílem je spolu s výstavbou školy realizovat i maximum dalších stavebních prací, aby byl prostor přebudovaný za co nejkratší zátěže obyvatel. Financování projektu je takzvaně vícezdrojové. Zatímco rekonstrukce sýpky a domku bude čistě projektem obce a budeme usilovat o získání dotace, u bytového domu se nabízí spolupráce s externím investorem.

POZVÁNKA

Seznámení s výsledky architektonické soutěže na revitalizaci statku

Zveme občany obce Bašť a občany spádového školského obvodu Líbeznice na veřejné projednání a seznámení veřejnosti s výsledky architektonické soutěže o návrh revitalizace. Veřejné projednání se uskuteční v pondělí **21. 6. 2021** od 19:00 hodin v jižní stodole statku. Veřejnost bude seznámena se všemi návrhy. Na projednání jsou pozvaní autoři návrhů, které se umístily na prvních třech místech.

Náves bez aut –
naše bezpečná
zóna“

z celkových nákladů. Spoluúčast 15 % pak bude rozpočítána mezi sedm obcí svazku dle podílů žáků jednotlivých obcí na celkovém počtu dětí ve školách celé spádové oblasti.

Realizace architektonické soutěže již proběhla. Vítězem se stalo Sdružení právnických a fyzických osob BARAAK arch, s.r.o., Ing. arch. Kateřina Hroncová a Dvořák & partneři s.r.o. Po stránce technologické nám bude velkou oporou akademická platforma Centrum energeticky efektivních budov při ČVUT v Buštěhradě (UCEEB).

Čas neúprosně letí, a proto teď všechny další aktivity musí běžet jako na drátkách. Do konce letošní-

ho roku musí vzniknout projektová dokumentace, abychom hned potom mohli požádat o vydání stavebního povolení. V příštím roce zaměříme veškeré své úsilí na zajištění finančních zdrojů, administraci veřejných zakázek a zahájení realizace stavebních prací.

Projekt má velký potenciál vyřešit nejpálčivější nedostatky v oblasti nabídky veřejných služeb v obci. Držme si palce, aby vše vyšlo podle plánu. ■

PARKOUR A STREET WORKOUT

Zastupitelstvo na svém 25. jednání rozhodlo o výběru nevhodnější nabídky pro realizaci rozšíření sportoviště v obci o parkour a street workout. Realizaci by měla zajišťovat společnost Enuma Elis s. r. o., která je známá pod značkou RVL13.COM a patří k předním

Zpravodaje nebyl výsledek hodnocení žádostí dosud známý. V případě nezískání dotace se budeme snažit o realizaci projektu alespoň v menším rozsahu. V případě schválení dotace budeme hřiště otevírat nejpozději v září 2021. ■

dodavatelům tohoto typu sportoviště v České republice. Celá investice představuje náklady ve výši 1,8 milionu Kč bez DPH. Na realizaci hřiště jsme podali žádost o dotaci u Ministerstva pro místní rozvoj. V době uzávěrky

PÉČE O ZELEŇ

V roce 2020 začali pro obec pracovat nové dvě kolegyně, které rozšířily tým starajících se o zeleň a vzhled obce. Myslím, že jejich práce začala být ihned od počátku vidět. Letos ve zvelebování

obce pokračují. Někteří místa opravdu prokoukla. Lesopark za Novou Baští získává postupně nový vzhled, a dokonce také stromy, které tam dosud i navzdory názvu chyběly. Dlouho odkládané péče se dočkal také park u Hlavní. Významnými zelenými plochami, které si zaslouží více než jen sekat trávu, jsou pak plochy na psí louce nebo na příjezdu od Líbeznic. Tím to však nekončí... ■

ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD

O naší čistírně odpadních vod (ČOV) již bylo řečeno mnohé. Současný stav z let 2005/2006 s kapacitou 1500 EO (EO – ekvivalentní obyvatel) je pro obec s 2981 obyvateli bezpochyby nevyhovující. Hranici 1500 trvale žijících obyvatel překonala naše obec mezi lety 2010 a 2011. V lednu 2021 jsme podali prostřednictvím projektanta žádost o společné vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení pro intenzifikaci ČOV na celkovou kapacitu až 3500 EO.

Součástí projektu je zakrytí všech technologií a doplnění objektů ČOV o vzduchové jednotky, které zajistí takzvané „odpachování“. Po realizaci projektu již tedy nebude ČOV obtěžovat okolí svým zápachem. Celkové náklady projektu se budou pohybovat okolo 16 milionů Kč bez DPH. Potřebné finanční prostředky jsou alokované v rozpočtu obce pro letošní rok. Po vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení jsme připraveni spustit veřejnou zakázku na výběr dodavatele stavby/technologie a zrealizovat projekt do konce roku 2021. Naskytne-li se možnost pro obce naší velikosti žádat o dotaci na intenzifikaci ČOV, určitě se pokusíme dotaci získat. ■

NOVÁ BUDOVA

Mateřské školy Bašť

Vizualizace budovy MŠ ze studie. Pokrytí fasády je plánované z popínavých rostlin, které by v průběhu roku měnily barvu.

Počet obyvatel se v naší

obci za posledních několik let výrazně navýšil. Nejen, že je nás mnohem více, ale rapidně klesl i věkový průměr občanů, který v současné době činí 34 let. Díky přibývajícimu počtu mladých rodin roste potřeba značně zvětšit kapacitu Základní školy v Líbeznicích a také kapacitu Mateřské školy. Poslední dva roky jsme tuto situaci řešili spoluprací s místními soukromými předškolními zařízeními. Nejinak tomu bude zřejmě i pro příští školní rok 2021/2022. Z ekonomického hlediska je to výhodnější než budovat kapacity vlastní. Ale... Ministerstvo financí vypsalo dotační titul, v rámci kterého mohou obce do 3000 obyvatel, kam stále ještě

spadáme, žádat o dotaci na výstavbu kapacit mateřských škol. Do výzvy jsme se přihlásili a nyní čekáme na výsledky hodnocení. S dotační podporou je výstavba nové budovy mateřské školy realizovatelná. Máme

zpracovanou studii pro kontejnerovou budovu o celkové kapacitě 48 dětí. V případě realizace by tak naše celková kapacita vzrostla ze současné rejstříkové kapacity 98 na 146 dětí. V případě získání dotace

by realizace projektu probíhala od letošního července přibližně do ledna příštího roku. Děti by tak nová budova mohla přivítat ve školním roce 2022/2023. Celkové náklady by se měly pohybovat okolo 16 milionů Kč bez DPH. ■

ODPADY

Oblast odpadů a jejich ukládání, respektive odkládání je nejen v naší obci tématem k neustálému řešení. V Bašteckém zpravodaji už o tom byla v minulosti celá řada článků. Obec má vlastní sběrné místo pro ukládání velkoobjemového odpadu a také organizuje pravidelné mobilní svozy nebezpečného odpadu. Přes to všechno se u nás najdou spoluobčané, kteří pravidla ignorují a odkládají své smetí na místa tříděného odpadu. Protože chceme žít v hezkém prostředí, tak ho tam samozřejmě nenecháme. Kolegové z technických služeb tato místa průběžně, mnohdy obden a někdy i denně, uklízí. To ovšem není zadarmo. Čas strávený úklidem kontejnerových stání pak chybí jinde.

Co si ale pomyslet o lidech, kteří i přes všechny články či posty na Facebooku nechají neroztrhané krabice před prázdnými kontejnery, a to i s adresami, aby si o nich každý kolemjdoucí mohl udělat obrázek? Některá kontejnerová stání jsou natolik exponovaná, že jsme přistoupili k investici do rozšíření kamerového systému. Můžeme jen tipovat, jak na to tito občané zareagují. Zda krabice před vyhozením roztrhají, začnou navštěvovat sběrné místo, nebo si najdou pro svůj odpad místo bez kamer...? Důkazní podklad je z kamer velmi kvalitní.

Děkujeme ale všem poctivým a svědomitým občanům, kteří odpad třídí, jezdí na sběrné místo,

nebo dokonce svůj vytríděný odpad nepoloží k přeplněným kontejnerům a nechají si jej v autě o den či dva dny déle, dokud nejsou kontejnery vyvezené.

Sběrné místo je nyní otevřené každé úterý od 18:00 do 20:00 a každou sobotu od 8:00 do 12:00 hodin. Zcela bez problému tak můžete odložit velkoobjemový odpad, bílé zboží, televizory, elektroodpad, ale také plasty, papír, sklo a bioodpad.

9 m³. Jeho samotná likvidace je pak za nižší poplatek, než za nevytríděný velkoobjem. Snažíme se třídít maximálně efektivně a snažíme se u toho současně šetřit náklady obce. O to víc nás pak odpad odložený jen tak u kontejnerů mrzí. A když se tam takový odpad objeví v provozní době sběrného místa, je to opravdu na pováženou. Sběrné místo může navštívit každý, kdo má v obci Bašť uhrazené poplatky za odpad. Další poplatky na sběrném místě vybírané nejsou.

Je potřeba ocenit přístup kolegů, kteří sběrné místo zajišťují. Z vlastní iniciativy například elektroodpad rozebírají, a ještě dále jej tak třídí. Před časem začali také zvláště třídít dřevěný odpad. Toho je například pravidelně každou sobotu plný kontejner o objemu

Děkujeme všem, kdo se snaží. A stejně tak děkujeme těm, kteří své chování přehodnotí.

Víte, že některá výdejní místa zásilek mají zpětný odběr nezničených krabic? Co třeba nesešlapanou krabicí odnést tam? ■

ROK 2020 V BAŠTI

pohledem obecní policie

Uplynulý rok nebyl rozhodně pro nikoho z nás jednoduchý. Pandemie zasáhla nám všem do života a mnozí se museli vyrovnávat s novými situacemi, které doposud nikdo z nás nezažil. Pandemie a vládní opatření dostaly i strážníky obecní policie do nové a nezřídka také nekomfortní situace, v níž bylo nutné často prokázat cit pro její řešení.

Strážníci celý uplynulý rok prováděli dohled nad dodržováním mimořádných opatření vyhlášených vládou a ministerstvem zdravotnictví. Ne vždy byla tato opatření srozumitelná a smysluplná a nejednou jsme byli nuceni je konzultovat s právníky nebo příslušnými ministerstvy.

Při vymáhání mimořádných opatření jsme se snažili k občanům přistu-

povat korektně a nepořádat „hon“ na lidi, kteří například v zastavěné části obce, kde nikdo není, nemají roušku a podobně. V drtivé většině případů jsme řešili porušení protiepidemických opatření upozorněním nebo napomenutím.

V Bašti jsme nezaznamenali výrazně konfliktní situaci v souvislosti s nedodržováním vládních opatření. Z naší strany stačilo vždy jen napomenutí nebo upozornění.

Během plnění těchto úkolů jsme samozřejmě vykonávali i další, které vyplývají z činnosti obecní policie. Svou práci jsme však byli nuceni v průběhu roku přizpůsobovat měnící se epidemické situaci. Některé přestupky jsme oznamovali příslušným orgánům, abychom omezili sociální kontakt a další možné šíření nákazy.

Obecní policie řešila v Bašti v roce 2020 přes dvě stě přestupků. Oproti předchozímu roku ale došlo podle statistik OO PČR Odolena Voda k výraznému snížení nápadu trestné činnosti v obci. Mezi trestnými činy nebyl ani jeden násilný jako například ublížení na zdraví, loupežné přepadení a podobně.

Rudolf Sedlák ■

STATISTIKA PŘESTUPKŮ V BAŠTI V ROCE 2020

Přestupky celkem	214
Přestupky spáchané porušením obecně závazné vyhlášky obce	15
Přestupky proti veřejnému pořádku	11
Přestupky v dopravě	188
Přestupky postoupené ke správnímu řízení	95
Počet odchylených volně pobíhajících psů	11
Asistence u dopravních nehod	2
Asistence u požáru	1
Vyřešení odstavených autovraků	3
Oznámení PČR na podezření ze spáchání trestného činu	5
Trestná činnost celkem	11
Objasněná trestní činnost	4
Krádež vloupáním do novostavby	1
Krádež jízdního kola	2
Poškození motorového vozidla	2
Odcizení motorového vozidla	1
Násilný čin	0

KAMEROVÝ SYSTÉM OBCE

V letech 2019 a 2020 byl modernizovaný obecní kamerový systém. V roce 2021 se již dostáváme k jeho rozšiřování. Nově jsou pod dozorem některá nejvíce exponovaná kontejnerová stání. Pod kamerovým dohledem budou do konce roku také všechny vjezdy či výjezdy z obce. Spolu se stejným přístupem obce Líbeznice tak vzniká systém, který se významnou měrou podílí na nízké míře trestné činnosti. Díky propojení kamerového systému zároveň Obecní policie Líbeznice objasnila řadu trestných činů nebo přestupků.

PSI NA VODÍTKU

Rádi bychom připomněli všem majitelům psů, že v zastavěné části obce platí povinnost mít psa na vodítku. Stejně tak platí povinnost po svých čtyřnohých miláčcích uklízet. V obci je rozmístěný dostatek košů s papírovými sáčky, které jsou k tomu určené. Již tak poměrně hustou síť košů dále doplňujeme. Prosíme tedy všechny majitele čtyřnohých miláčků o ohleduplnost k ostatním.

TVÁŘE VYTESANÉ DO KAMENE

#RodinnyVylet
 35 minut

Máte volnou sobotu a přemýšlíte, kam vyrazit s rodinou na jednodenní výlet? Nesmí to být daleko, ale zato chcete vidět něco opravdu povedeného a nepotkat při tom moc lidí? Pak pro vás budou jasnou volbou Čertovy hlavy nad obcí Želízy na Kokořínsku. Obří hlavy patří mezi největší tváře vytesané člověkem ve volné přírodě. Větší už jsou jen portréty čtyř amerických prezidentů na Mount Rushmore v Jižní Dakotě. Ty české jsou ale o celých sto let starší. Sami vidíte, že se jedná o naprosto unikátní podívanou světového významu.

K jejich vytvoření potřeboval Václav Levý pouhých pět let. Tou dobou nebyl žádný zkušený sochař. Ba naopak. Bylo mu pouhých dvacet let a se svou sochařskou vášní teprve začínal. Aby se uživil, pracoval jako kuchař na nedale-

kém zámku v Liběchově. Netrvalo však dlouho a jeho umělecký věhlas začal růst, až se Levý prosadil dokonce i v Mekce umění v Římě. A neuvěříte, kdo po čase patřil

k jeho žákům. Nebyl to nikdo menší než věhlasný Josef Václav Myslbek, který je autorem jezdecké sochy sv. Václava na pražském Václavském náměstí. Když se budete procházet železnými lesy, zjistíte, že obří hlavy nejsou jedinými skulpturami vytesanými do zdejšího pískovce. Potkáte tu téměř celou pohádkovou říši i spoustu zvířecích výtvorů. ■

MOŘSKÉ VARHANY

Letos je cestování do zahraničí hodně otázkou odvahy. Pokud se rozhodnete z bezpečnostních důvodů zůstat doma, neznamená to, že budete ochuzeni o šumění moře. V Zadaru mají totiž jeden unikát, ze kterého byl pať i Alfred Hitchcock. Dalmatský architekt Nikola Bašičov zde na břehu moře postavil velmi elegantní schody z bílého mramoru, které vedou až do vody. Řeknete si, a co je na tom?

Ony to totiž nejsou jen tak obyčejné schody. Rarita spočívá v tom, že v sobě mají zabudovaných třicet pět polyetylenových trubíc s otvory pro píšťaly, které jsou střídavě naladěné na dva příbuzné akordy diatonické stupnice. Samotný mechanismus mořských varhan funguje tak, že pohyb moře v závislosti na velikosti a rychlosti vlny tlačí sloupec vzduchu do píšťal, které vytvářejí nahodilé harmonické zvuky.

Výsledek hraných tónů je dílem náhodného časového a prostorového rozložení vlnové energie do jednotlivých píšťal. I když si tu letos možná nebudete moci sednout a nechat se unášet mořskou hudbou, o zážitek nepřijedete. Díky mnoha videím z místa si můžete přenést moře až k vám domů. Stačí kliknout třeba sem a rázem jste ve slunném Chorvatsku. <https://youtu.be/nhic2ZWtur0> ■

NECHYBUJTE PŘI GRILOVÁNÍ STEAKU

Grilovací sezona je v plném proudu. Na ohni můžete připravit prakticky cokoli – maso, zeleninu, a dokonce i ovoce. Ale co si budeme povídat. Králem grilu je steak. Na povrchu křupavý a vevnitř krásně šťavnatý. Každý den ale není posvícení a někdy se zkrátka nepovede připravit ho takhle dokonale. Pojdme se podívat na to, jakých nejčastějších chyb bychom se měli při grilování steaků vyvarovat.

1. Tuk rovná se chuť

Dokonale libové maso neznamená dokonale chutný steak. Šanci na úspěch má maso s jasně červenou barvou, jemnou svalovinou a přiměřeným množstvím tukového mramorování.

2. Pozor na teplotu

I když je venku horko k zalknutí, nikdy nedávejte maso na gril přímo z lednice. Vždy ho vyjměte alespoň o třicet minut dříve. Snese však klidně i hodinu v pokojové teplotě. Pokud to neuděláte, bude se opékat nerovnoměrně. Na povrchu se opeče příliš rychle a vnitřek bude potřebovat hodně času na dodělání. Krusta nebude křupavá, ale suchá.

3. Maso před naklepáním osušte

Než budete maso nakládat do směsi soli a koření, je potřeba ho naklepat. Než to ale uděláte, nezapomeňte na jeden důležitý krok. Osušte ho papírovou utěrkou.

4. Sůl je nad zlato

Nejlepším přítelem grilovaného steaku je mořská sůl. Právě ta stojí za tajemstvím lahodné krusty.

Osolit maso byste měli opět tak hodinu před tím, než přijde na rošt. Sůl bude mít dost času proniknout dovnitř do masa.

5. Neotáčejte maso více než jednou

Jestli nechcete přijít o lahodnou šťávu uvnitř masa, počkejte, až opékaná strana hezky zkaramelizuje, a pak ho teprve otočte.

6. Nechte před podáváním steak odpočinout

I když se vám už notně sbíhají sliny, dejte steaku pár minut na dodělání. Stačit bude pět minut po sundání z roštu. Kolagen bude mít dost času na to, aby uvnitř masa vykouzli dokonalou šťávu.

7. Na řezu záleží

Steak vždy krájejte proti vlákně. Bude se vám konzumovat o mnoho lépe.

Poslední rada na závěr.

Gril se vám bude čistit nejlépe ve chvíli, kdy je rošt ještě teplý. Stačí vzít drátěný kartáč a za pomoci rostlinného oleje ho připravit na další voňavou akci.

ZAJÍMAVOSTI

JAK NEZTRATIT HLAVU

Co před pár lety nebylo myslitelné, je dnes skutečností. Na jižní Moravě se pěstují říčky či mandloně a dokonce se sem zatoulali někteří živočichové ze sluncem prohřátého Středomoří. Potkat na vyhlášené vinici Šobes v Národním parku Podyjí přímo mezi listy vinné révy nefalšovanou kudlanku nábožnou je zážitek, na který se jen tak nezapomíná. Ještě větší „vzrůšo“ je sledovat přímo v akci její ostnitě lapací přední nohy, které dokážou uchvátit kořist ve zlomku sekundy. Ze všeho nejvíc připomínají zmenšeninu trapperských želez na lov medvědů či vlků z amerického západu.

V případě kudlančích samiček můžou navíc posloužit k hodně kruté milostné hře. Jejich nápad-

níci jsou mnohem menší než ony, takže nemají nikdy jistotu, jestli skončí v oběti milostném nebo vražedném. Vědci odhadli, že u některých druhů kudlanek se až třetina samečků druhého kola námluv vůbec nedožije. Ženich s trojúhelníkovou hlavou nemá dokonce vyhráno, ani když se mu

podaří usadit se na partnerčině hřbetě. Samička klidně natáhne lapací nohu dozadu a utrhne mu hlavu přímo při milostném aktu.

A navíc na tom vydělá! Nejen, že si užije šťavnaté občerstvení, ale také obdobně šťavnaté intimní zážitky. Kudlanky totiž nemají jediný mozek jako třeba my, ale hlavní hlavovou nervovou uzlinu, která řídí činnost několika dalších v těle. Milostné aktivity přitom řídí uzlina uložená v zadečku. Mozek její spády tlumí, když však samička partnerovi hlavu utrhne, utrhne se ze řetězu i sexuální zadečkové centrum. Zbytek samečkovy těla se proto se samičkou páří doslova jako o život a do posledního dechu.

JAK NA KRÁSNÉ SNÍMKY z dovolené

Rodinka jak ze žurnálu

Vyrazit na dovolenou je skvělé, ještě lepší však je, že tam většinou nejedeme sami. Na spoustě fotek z prázdnin či od moře se proto usmívají členové rodiny, kamarádi nebo třeba novopečení partneři. Jak to tedy zařídit, aby jim to tam co nejvíc slušelo?

První pravidlo zní „čistota půl krásy“. A ne, nemyslím tím, aby se portrétovaní před pózováním pořádně umyli. Mám na mysli čistotu okolí. Portrétní fotografii dokáže dokonale zkazit popelnice či kus auta v pozadí nebo dopravní značka či strom, který modelovi zdánlivě vyrůstá z hlavy. Vyberte si proto pozadí, ve kterém takovéhle zrady pokud možno nejsou.

Celou věc ještě vylepšíte, když zařídíte, aby bylo pozadí za přítelkyní či tatínkem hezky rozostřené. Jeho nebo její obličej tak vynikne ještě více. Fotografujte tedy portréty spíše s teleobjektivem (nebo u kompaktního přístroje s objektivem "vyzoomovaným" na přiblížení) a nastavte si v režimu priority clony co nejmenší clonové číslo. Na displeji je před ním většinou malé či velké písmeno „F“ a nejmenší

Léto klepe na dveře, slunce pozvolna stoupá k zenitu a počty nakažených koronavirem se stejným tempem ubírají k nule. Prostě kombinace, která začíná lákat k výpravám za hranice všedních dnů. Ať už to bude do Benátek nad Jizerou nebo v laguně, budou k tomu určitě patřit krásné vzpomínkové fotografie. Podíváme se tedy, jak na ně.

hodnota se u běžných objektivů pohybuje kolem 3,5 až 4,5. Fotografové říkají, že tímhle nastavením dosáhli malé hloubky ostrosti.

Mnoho lidí se snaží fotit tak, aby měli slunce v zádech a tím pádem hezky osvětlenou fotografovanou scénu. U portrétů však může letní sluníčko fotografovi pořádně zatopit. Dělá totiž nehezké stíny pod očima, nosem i bradou, a portrétovaný v něm navíc mhouří oči. Řešení je prosté – otočte modela o 180 stupňů, tedy do protisvětla. Tak bude mít slunce v zádech on a obličej bude mít ve svém vlastním stínu. Nerovnoměrné osvětlení tváře tedy zmizí. Často se však stává, že je na fotce obličej proti přesvícenému pozadí moc tmavý. Řešení je opět jednoduché. Použijte korekci expozice. Tahle funkce se u většiny fotoaparátů na displeji zobrazuje jako měřítko s posuvníkem a nulovou hodnotou uprostřed. Nastavováním hodnoty do plusu expoziční dobu prodlužujete a snímek tím

zesvětlujete, minusové hodnoty fungují přesně opačně.

Nám se bude hodit první možnost a hodnoty přibližně od plus jednoho do dvou expozičních stupňů. Vždy však záleží na konkrétním množství světla, takže si nastavení nejdřív vyzkoušejte a pak teprve

fotě „naostro“. Pozadí sice bude trochu přexponované, ale to u portrétních snímků zas tolik nevadí.

Můžete také zkusit zapnout na fotoaparátu blesk. Ano, fotografové někdy blyškají i za jasného dne. Říkají tomu „fill-in“ záblesk a slouží jim právě k prosvícení stínů na fotografovaném objektu, který se nachází poměrně blízko u fotoaparátu.

Kam s ním?

Ať už budete u jihočeského rybníka, nebo ještě kousek dál na jih u moře, měli byste si dát pozor, aby vám voda "netekla" z fotografie ven. V přírodě je hladina vždycky vodorovná, a měla by taková být i na fotografii – což platí i o dalších vodorovných či svislých liniích. Je tedy dobré si fotoaparát nebo mobil v ruce hezky „srovnat“, než zmáčknete spoušť.

To však neznamená, že by mělo být všechno na fotografii hezky uprostřed. Právě naopak. Většinou působí lépe, když je horizont buď ve spodní, nebo v horní třetině snímku – podle toho, jestli chceme zdůraznit část scény „na zemi“, nebo spíš oblohu. Každá fotografie (pokud nejde o celkový snímek) by také měla mít svůj hlavní motiv, třeba rybáře na pláži. Ale kam s ním?

K vyřešení nerudovské otázky opět pomůže pravidlo třetin. Rozdělte si pomyslně obrazové pole v hledáčku svisle na třetiny a hlavní motiv umístěte do jedné z těch krajních. Volné místo je dobré ponechat ve směru pohledu portrétované osoby či zvířete nebo ve směru pohybu – třeba jedoucího auta nebo plující lodi. U nehybných objektů samozřejmě tam, kde je to na snímku hezčí.

Na památky nejsme krátký

Je léto, sluníčko svítí jako o život, a hrady, zámky, přímořské vesnice i česká města mají většinou fasády bílé nebo natřené jinými světlými barvami. A to znamená jediné – často odrážejí tolik světla, že to

dokáže zmást i expozimetr fotoaparátu. U architektury totiž na rozdíl od portrétů povětšinou platí pravidlo „fotografuj se sluncem v zádech“, čímž získáme přímé a intenzivní osvětlení.

Kvůli odraženému světlu fotoaparát neřídko získá dojem, že je ho ve fotografované scéně víc než ve skutečnosti, a nastaví příliš krátkou

expoziční dobu. Výsledkem je moc tmavý snímek se ztrátou kresby ve stínech. Tuhle zlomyslnost však můžete foťáku snadno zarazit. Stačí použít funkci korekce expozice podobně jako při focení portrétů. I tentokrát samozřejmě „půjdeme“ do plusu a většinou postačí nastavit hodnotu mezi 0,7 a dvěma expozičními stupni podle světelných podmínek – vyzkoušejte a uvidíte.

Metlou fotografů architektury je perspektiva, která způsobuje sbíhavost svislých i vodorovných linií. Abyste se jí zbavili, máte v zásadě tři možnosti a jedno východisko z nouze. První možností je fotografovat z větší dálky teleobjektivem, pak je sbíhavost minimální. Když je však váš vyhlídnutý kostelík ze všech stran obklopený domy, jde to někdy těžko.

Druhou možností je dostat se do optického středu stavby, tedy na prostředek její délky i výšky. U délky je to většinou snadné – odhadnete polovinu rozměru a stoupnete si tam. U výšky je to však horší. Například při focení šestipatrového domu byste se museli nějak dostat do výšky

třetího patra. Občas je možné fotografovat třeba z okna protějšího domu nebo z vyvýšené terasy restaurace, většinou však musí fotograf zůstat hezky nohama na zemi. Pak nastupuje třetí možnost – narovnat perspektivu v počítači při úpravě fotek. Sbíhání linií však nesmí být příliš velké, aby se při přepočítávání neznehodnotila obrazová informace ve snímku.

A výše zmíněné východisko z nouze? Někdy bývá dokonce nejlepším řešením. Prostě využijte sbíhání linií ve svůj prospěch. Vyzkoušejte záměrné fotografování z podhledu či „přes roh“ budovy do dálky. Výrazná perspektiva pak propůjčí snímku hloubku a zajímavost. Fotografování z podhledu je mimochodem jedním z triků, jak dostat dynamiku i do poměrně statických scén. Lidé často fotografovali vestoje, snímky z výšky očí však někdy působí stylem „přišel jsem, viděl jsem, cvaknul jsem“. Obzvláště, když v kolekci nejsou žádné jiné. Pánbůh však nadělil fotografům záda a kolena, aby je používali, i když to někdy znamená ustavičné shýbání a špinavé kalhoty. ■

SPECIALISTA NA MODERNÍ I HISTORICKÉ VOZY

- ⊗ AUTOSERVIS
- ⊗ AUTODIAGNOSTIKA
- ⊗ PLNĚNÍ KLIMATIZACÍ
- ⊗ RENOVACE VOZŮ
- ⊗ PNEUSERVIS
- ⊗ AUTOELEKTRIKA

Náves 1, Bašť 250 85

✉ info@vencasgarage.cz ☎ 774 622 008

Otevírací doba: Po - Pá: 7:30 - 16:00

www.VENCASGARAGE.cz